

Tämä sivu on konekäännetty [\[Linkki\]](#). Konekäännökset voivat sisältää virheitä, jotka saattavat heikentää selkeyttä ja tarkkuutta. Oikeusasiamies ei vastaa mahdollisista epäjohtonmukaisuuksista. Tietojen luotettavuus ja oikeusvarmuus varmistuvat lukemalla edellä linkitetty lähdekielinen versio (englanti). Lisätietoja on [kieli- ja käännöskäytännössämme](#) [\[Linkki\]](#).

Päätös asiassa 640/2011/AN - Julkisia kuulemisia koskeva Euroopan komission kielikäytäntö

Päätös

Kanteluasia 640/2011/AN - **Tutkittavaksi otetut kantelut**, pvm 14/04/2011 - **Suositus** 24/11/2011 - **Päätökset**, pvm 04/10/2012 - **Toimielin**, jota kantelu koskee Euroopan komissio (Kriittinen huomautus) |

Kantelija, joka on espanjalainen asianajaja, kanteli Euroopan oikeusasiamiehelle siitä, että Euroopan komissio oli julkaissut erään julkisen kuulemisen vain englanniksi.

Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen sekä siitä, ettei kantelijan mainitsemaa kuulemista ollut saatavilla muilla kielillä kuin englanniksi, että siitä, millaista kielikäytäntöä komissio yleisesti noudatti julkisissa kuulemismenettelyissä. Oikeusasiamiehen tutkimuksessa paljastui, että vain harvoja julkisia kuulemisia järjestettiin kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Kielikäytännöt eivät myöskään olleet ennustettavissa, sillä useat suurelle yleisölle suunnatut kuulemiset järjestettiin vain yhdellä tai muutamalla kielellä. Tätä voidaan pitää hallinnollisena epäkohtana.

Oikeusasiamies esitti komissiolle suositusluonnoksen, jonka mukaan sen olisi julkaistava kaikki kuulemisensa kaikilla EU:n virallisilla kielillä tai toimitettava kansalaisille pyynnöstä käännös. Hän suosittelee myös, että komissio laatisi selkeät, objektiiviset ja järkevät ohjeet perussopimuksen mukaisten kielten käyttämisestä julkisissa kuulemisissa ja antaisi nämä kansalaisten tietoon.

Komissio hylkäsi oikeusasiamiehen ensimmäisen suositusluonnoksen. Toisesta suositusluonnoksesta se pani merkille oikeusasiamiehen huomautukset epäjohtonmukaisuuksista virallisten kielten käytössä ja lupasi johdonmukaistaa julkisiin kuulemisiin liittyvää kielikäytäntöä. Oikeusasiamiehen mielestä komissio ei pannut hänen suositusluonnoksiaan asianmukaisesti täytäntöön. Koska Euroopan parlamentti oli juuri antanut päätöslauselman julkisista kuulemisista ja niiden saatavuudesta kaikilla EU:n kielillä, joka kattoi oikeusasiamiehen suositusluonnosten soveltamisalan, oikeusasiamiehen mielestä erityiskertomuksen antaminen parlamentille ei ollut tarpeen. Hän päätti näin ollen tutkimuksen

antamalla kriittisen huomautuksen. Oikeusasiamies ilmoitti parlamentille päätöksestään, jotta se voitaisiin ottaa huomioon parlamentin arvioidessa komission vastausta päätöslauselmaansa.

Johdanto

1. Tämä tutkimus perustuu yksittäiseen kanteluun, joka koskee tiettyä julkista kuulemista, jonka komissio käynnisti ainoastaan englanniksi. Kantelussa kuitenkin kiinnitettiin oikeusasiamiehen huomio sen taustalla oleviin yleisiin kysymyksiin, nimittäin komission kielipolitiikkaan julkisissa kuulemisissa. Euroopan parlamentti antoi asiasta päätöslauselman 14.6.2012.

Kantelun tausta

2. Euroopan komissio julkaisi 7 päivänä lokakuuta 2010 tiedonannon [1] , jossa esitetään ajatuksia rahoitusalan tulevasta verotuksesta. Tämän jälkeen komissio käynnisti 22.2.2011 julkisen kuulemisen finanssialan verotuksesta, jäljempänä 'kuuleminen'. Kuulemisilmoitus [2] julkaistiin ranskaksi, englanniksi ja saksaksi, kun taas kuulemisasiakirja ("Paper") oli saatavilla vain englanniksi [3] . Yleisöä pyydettiin esittämään huomautuksensa asiakirjasta 19. huhtikuuta 2011 mennessä.

3. Kantelija, espanjalainen asianajaja, kirjoitti komissiolle 9 päivänä maaliskuuta 2011 ja kysyi, milloin asiakirjan espanjankielinen käännös on saatavilla.

4. Komissio vastasi 11.3.2011 ja totesi, että asiakirja julkaistiin vain englanniksi "aikakysymyksen" ja sen teknisen luonteen vuoksi. Komissio selitti, että parlamentti, neuvosto ja neuvosto olivat pyytäneet, että finanssialan verotuksen vaikutusten arviointi olisi valmis ennen kesää 2011, minkä vuoksi kuuleminen käynnistettiin heti, kun englanninkielinen versio oli saatavilla. Komission mukaan asiakirjojen kääntäminen muille kielille olisi viivästyttänyt kuulemista ja tehnyt mahdottomaksi arvioida ennen kesää saatua palautetta.

5. Lisäksi komissio mainitsi, että teknisen luonteensa vuoksi kuuleminen oli suunnattu pääasiassa finanssialan asianomaisille osapuolille. Näistä syistä komissio luokitteli englanninkielisen julkaisunsa *pelkäksi käytännön ratkaisuksi, kun otetaan huomioon olosuhteet*, mutta selvensi, että sidosryhmät voivat toimittaa vastauksensa millä tahansa EU:n kielellä.

6. Kantelija ei ollut tyytyväinen komission kantaan ja kääntyi oikeusasiamiehen puoleen 11. maaliskuuta 2011.

Tutkimuksen kohde

7. Oikeusasiamies aloitti tutkimuksen seuraavista kantelussa yksilöidyistä väitteistä ja väitteistä.

Väite:

Komissio ei varmistanut rahoitusalan verotusta koskevan kuulemisasiakirjan julkaisemista kaikilla unionin virallisilla kielillä.

Väite:

Komission olisi periaatteessa julkaistava kuulemisasiakirjansa kaikilla unionin virallisilla kielillä tai toimitettava kansalaisille pyynnöstä käännös.

8. Oikeusasiamies pyysi lisäksi komissiota käsittelemään lausunnossaan seuraavia kysymyksiä:

(I) Harkitsiko komissio mahdollisuutta kääntää kuulemisen teksti muille perustamissopimuksen kielille julkaisemisen jälkeen? Miksi se ei tehnyt niin?

(II) Harkitsiko komissio mahdollisuutta kääntää kuulemisasiakirja kansalaisten pyynnöstä? Onko se saanut tällaisia pyyntöjä?

III) Harkitsiko komissio tiedottaa kansalaisille, että se hyväksyy kannanotot millä tahansa perustamissopimuksen kielellä? Miksi se ei maininnut tätä kuulemisasiakirjassa?

IV) Onko komissio saanut yleisöltä kannanottoja kuulemiseensa? Millä kielillä ne on laadittu?

9. Lopuksi oikeusasiamies ilmoitti komissiolle olevansa kiitollinen, jos komission lausunnossa voitaisiin viitata erityisesti tasa-arvo- ja suhteellisuusperiaatteisiin ja kommentoida Euroopan unionista tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEU-sopimus', 10 artiklan 3 kohdan [4] ja 11 artiklan 3 kohdan [5] merkityksellisyyttä.

10. Oikeusasiamiehelle 18. toukokuuta 2011 lähetetyssä kirjeenvaihdossa kantelija esitti näkemyksen, jonka mukaan oikeusasiamiehen olisi pyydettävä komissiota toimittamaan tietoja sen yleisistä julkisia kuulemisia koskevista toimintaperiaatteista ja siitä, onko asiasta olemassa yleisiä suuntaviivoja erityisesti kielellisestä näkökulmasta. Oikeusasiamies katsoi, että nämä asiat kuuluvat tutkimuksen piiriin, kuten kantelijalle ja komissiolle on jo ilmoitettu.

Tutkimus

11. Oikeusasiamies pyysi 14. huhtikuuta 2011 komissiota antamaan lausunnon edellä mainituista kysymyksistä.

12. Kantelija lähetti 19. huhtikuuta, 13., 18. ja 27. toukokuuta sekä 17., 20. ja 23. kesäkuuta 2011 oikeusasiamiehelle uutta kirjeenvaihtoa ja antoi hänelle esimerkkejä muista komission tällä välin käynnistämistä julkisista kuulemisista eri kieliyhdistelmissä.

13. Komissio toimitti lausuntonsa englanniksi 15. heinäkuuta 2011 ja toimitti oikeusasiamiehelle 1. elokuuta 2011 käännöksen kantelun kielelle eli espanjalle. Oikeusasiamies toimitti 2. elokuuta kantelijalle espanjankielisen käännöksen ja kehotti häntä esittämään siitä huomautuksensa. Kantelija teki niin samana päivänä.

14. Oikeusasiamies esitti 24. marraskuuta 2011 komissiolle suosituluonnoksen. Komissio antoi 27. maaliskuuta 2012 yksityiskohtaisen lausuntonsa oikeusasiamiehen suosituluonnoksesta. Kantelija esitti 3. huhtikuuta 2012 huomautuksia komission yksityiskohtaisesta lausunnosta.

Oikeusasiamiehen analyysi ja johtopäätökset

A. Väite siitä, että kuulemisasiakirjaa ei ole julkaistu kaikilla unionin virallisilla kielillä, ja väittää, että komission olisi pääsääntöisesti julkaistava kuulemisasiakirjansa kaikilla näillä kielillä tai toimitettava pyynnöstä käännöksiä kansalaisille

Oikeusasiamiehelle esitetyt perustelut

15. Kantelijan mukaan julkaisemalla asiakirjan ainoastaan englanniksi komissio rikkoi omaa hallintotapaa koskevaa selvitystään vuodelta 2007 [6] ja erityisesti sen neljättä kohtaa, jossa todetaan seuraavaa: ” *Komissio on sitoutunut toimimaan avoimesti. Se pyrkii viestimään aktiivisesti siitä, mitä se tekee ja mitä päätöksiä se tekee. Ennen lainsäädännön ja politiikkojen käynnistämistä komission on kuultava laajasti: EU:n politiikan laatu riippuu siitä, että varmistetaan kansalaisten, kansalaisyhteiskunnan organisaatioiden ja kaikkien sidosryhmien laaja osallistuminen koko toimintaketjuun. Komissio on sitoutunut osallistavaan lähestymistapaan politiikkojen kehittämisessä ja täytäntöönpanossa ja on hyväksynyt joukon sisäisiä vähimmäisvaatimuksia asianomaisten osapuolten kuulemiseksi.* ”Komission lausunnon perusteella kantelija katsoi, että kaikkiin kansalaisiin vaikuttavista politiikoista olisi kuultava kaikkia kansalaisia ja kaikilla EU:n virallisilla kielillä.

16. Kantelija katsoi myös, että komissio rikkoi avoimuuden, läpinäkyvyyden, hyvän hallinnon ja syrjimättömyyden periaatteita ja rajoitti kansalaisten osallistumista. Kantelija antoi esimerkin komission uudesta julkisesta kuulemisesta arvonlisäveroa koskevasta vihreästä kirjasta [7] . Viimeksi mainittu kuuleminen kohdistui käytännössä samaan kohderyhmään kuin kuuleminen. Asiakirja-aineisto oli kuitenkin saatavilla kaikilla perustamissopimuksen kielillä.

17. Lisäksi kantelija katsoi, että komission esittämät perustelut kuulemisen julkaisemiselle yksinomaan englanniksi eivät olleet päteviä. Vaikutustenarvioinnit olisi suunniteltava riittävän ajoissa, jotta ne olisivat mahdollisimman laajoja, avoimia ja läpinäkyviä. Ei ole hyväksyttävää, että komissio vetoaa ” *käytännöllisiin ratkaisuihin* ”, jotka ovat avoimuuden ja läpinäkyvyyden

periaatteiden vastaisia. Myöskään se, että kuuleminen on *luonteeltaan "tekniistä"*, ei ole pätevä peruste, koska kuulemisen tarkoitus on itse asiassa poliittinen (rahoitustransaktioiden verotuksen uudelleentarkastelu) ja vaikuttaa lopulta rahoitustuotteiden kuluttajiin.

18. Kirjeenvaihdossa kantelija ilmoitti oikeusasiamiehelle useista uusista komission käynnistämistä julkisista kuulemisista eri aiheista. Kantelija viittasi erityisesti seuraaviin julkisiin kuulemisiin: I) laajakaistaverkkojen julkista rahoitusta koskevien suuntaviivojen [8] tarkistaminen; II) hallinnointi- ja ohjausjärjestelmän uudistaminen [9]; III) EU:n kansallisten kilpailuviranomaisten välisen yhteistyön parhaat käytännöt yrityskeskittymien alalla [10]; IV) muovikassien käytön vähentäminen [11]; v) pienet ja keskisuuret yritykset [12]; VI) kalastusmahdollisuudet [13]; VII) valtiontukia koskevat raportointivelvoitteet [14]; VIII) työntekijöiden vapaa liikkuvuus [15]; IX) audiovisuaalisille teoksille myönnettävän valtiontuen arviointi [16]; ja x) ammattipätevyyden tunnustamisesta annettu direktiivi [17].

19. Kantelija painotti erityisesti sitä, että komission käyttämät kielet eivät olleet samat kaikissa tapauksissa [18]. Hän totesi, että oikeusasiamiehelle annetut esimerkit "*osoittavat komission virheellistä ja mielivaltaista politiikkaa julkisten kuulemisten osalta, mikä kyseenalaistaa avoimuuden, läpinäkyvyyden, hyvän hallinnon ja syrjimättömyyden periaatteet ja vaarantaa ne*". Kantelijan mukaan tämä osoitti, että komissiolla ei ole kuulemismenettelyissä politiikkaa eikä selkeitä suuntaviivoja kielellisistä kysymyksistä.

20. Kantelija väitti, että i) kaikilla EU:n kansalaisilla on oikeus osallistua komission suunnittelemiin julkisiin politiikkoihin ja ii) kansalaiset eivät voi käyttää tätä oikeutta, ellei heillä ole "*tosiasiallisesti tietoa kuulemisesta*". Tämä ei ole mahdollista, jos kuulemiset ovat saatavilla vain yhdellä kielellä tai muutamalla kielellä. Poikkeukset yleisestä periaatteesta, jonka mukaan kaikki kuulemiset olisi julkaistava kaikilla EU:n kielillä, olisi tulkittava ja sovellettava tiukasti. On ristiriitaista todeta, että julkinen kuuleminen koskee "*yleisöä*" ja asettaa sen samanaikaisesti saataville vain yhdellä kielellä.

21. Komissio totesi lausunnossaan, että "*kielieste voi muodostaa esteen kansalaisten osallistumiselle sen julkisiin kuulemisiin*". Komissio on sitoutunut monikielisyyteen julkisten kuulemisten osalta ja pyrkii jatkuvasti parantamaan tilannetta tältä osin. Tämä tavoite voidaan kuitenkin saavuttaa vain "*käytettävissä olevien resurssien rajoissa*" ja tietyissä tapauksissa "*tietyissä määrärajoissa*". Komissio viittasi julkisia kuulemisia koskevaan tiedonantoonsa [19] ja totesi, että se kuvastaa riittävällä tavalla sekä tasa-arvo- ja suhteellisuusperiaatetta että SEU-sopimuksen 10 artiklan 3 kohtaa ja 11 artiklan 3 kohtaa. Tiedonanto ei sisällä vaatimusta, jonka mukaan kuulemisasiakirjat on käännettävä kaikille EU:n virallisille kielille.

22. Kuulemisen aiheesta ilmoitettiin *Sinun äänesi Euroopassa* -verkkosivustolla [20] kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Kannanottopyyntö esitettiin myös kaikilla EU:n virallisilla kielillä. Tätä pidettiin riittävänä osoittamaan, että kannanotot kaikilla EU:n virallisilla kielillä ovat tervetulleita. Lisäksi kuulemisivu on saatavilla englanniksi, ranskaksi ja saksaksi.

23. Kuulemisasiakirja julkaistiin kuitenkin vain englanniksi aikarajoitteiden vuoksi. Finanssialan verotus on erittäin tärkeä painopiste EU:n toimielinten asialistalla. Finanssisektorin verotusta

koskevassa tiedonannossaan komissio sitoutui tekemään kattavan vaikutustenarvioinnin kesään 2011 mennessä, jonka puitteissa kuuleminen käynnistettiin. Kahdeksan viikon kuulemisajan vuoksi se julkaistiin välittömästi sen jälkeen, kun englanninkielisestä tekstistä oli päästy yhteisymmärrykseen.

24. Asiakirjan kääntäminen kaikille unionin virallisille kielille olisi viivästyttänyt huomattavasti sen julkaisemista ja tehnyt vaikutustenarvioinnin viimeistelyn kesään mennessä mahdottomaksi. Tämä on myös syy siihen, miksi asiakirjaa ei käännetä yksittäisten kansalaisten pyynnöstä.

25. Tätä taustaa vasten ainoastaan englanninkielistä julkaisua pidettiin käytännöllisenä ratkaisuna, kun otetaan huomioon, että asianomaiset osapuolet voivat esittää kannanottonsa omalla EU-kielillään. Komissio sai vastauksia muilla kielillä, kuten espanjaksi, ranskaksi, saksaksi ja portugaliksi. Kaikki vastaukset käsiteltiin tasavertaisesti, ja ne otettiin tasapuolisesti huomioon kuulemisen analyysissä. Kielellistä syrjintää ei ole tapahtunut.

26. Kantelija totesi huomautuksissaan pitävänsä kiinni alkuperäisestä kannastaan ja väitti, että komission esittämiä syitä ei voida hyväksyä. Kantelija katsoi, että on järjetöntä odottaa, että kansalaiset vastaavat julkisiin kuulemisiin millä tahansa EU:n virallisella kielellä, jos he eivät ole aiemmin voineet lukea tai ymmärtää kuulemisasiakirjaa omalla kielellään. Kantelija oli myös eri mieltä komission näkemyksestä, jonka mukaan perustamissopimuksessa ei velvoiteta kääntämään kuulemisasiakirjoja kaikille EU:n kielille. Hänen mielestään tämä on virheellinen tulkinta, jossa ei oteta huomioon kansalaisten oikeutta osallistua unionin asioihin.

27. Kantelija huomautti lisäksi, että komission lausunnossa viitattiin vain finanssitransaktioiden verotusta koskevaan konkreettiseen kuulemiseen, mutta *siinä ei vastattu ”julkisia kuulemisia koskeviin oikeusasiamiehen kysymyksiin yleensä”*. Hän totesi, että kuten oikeusasiamiehelle myöhemmässä kirjeenvaihdossaan annetut esimerkit osoittavat, komission kielipolitiikka on hyvin rajoittavaa, rajoittaa kansalaisten perusoikeutta osallistua unionin julkisiin asioihin ja on selvästi syrjivää. Kantelija katsoo, että komission politiikka on systeemistä hallinnollista epäkohtaa.

Suositusluonnokseen johtava oikeusasiamiehen arvio

a) Kuulemisen osalta

28. Oikeusasiamiehen pitkäaikainen kanta on, että kun on kyse unionin toimielinten ulkoisesta viestinnästä kansalaisten kanssa, olisi ihanteellista, että näihin tarkoituksiin tarkoitettu aineisto julkaistaisiin kaikilla virallisilla kielillä. Jotta ulkoinen viestintä olisi tehokasta, kansalaisten on ymmärrettävä toimielinten heille toimittamat tiedot [21] .

29. Kun ” *ulkoinen viestintä* ” on kuitenkin keino, jonka avulla Euroopan kansalaiset voivat osallistua päätöksentekoprosessiin, monikielisyydestä tulee olennainen ennakoedellytys sille, että kansalaisten demokraattista oikeutta saada tietoa asioista ja asioista, jotka voivat johtaa

lainsäädäntötoimiin, voidaan käyttää tehokkaasti. Kuten kantelija perustellusti huomautti, ei ole kohtuullista odottaa Euroopan kansalaisten osallistuvan kuulemiseen, jonka sisältöä he eivät ehkä ymmärrä.

30. Kun otetaan huomioon, että kuten komissio totesi, rahoitusalan verotus on kaikkien EU:n toimielinten ensisijainen tavoite, olisi ollut toivottavaa varmistaa mahdollisimman laaja yleisön osallistuminen kuulemisprosessin perustelemiseksi. Lisäksi, kuten valituksen tekijä totesi, aiheena oli ”*teknisestä*” luonteestaan huolimatta suurille yhteiskunnan sektoreille suora etu, sillä finanssiyhteisöt siirtävät todennäköisesti finanssitransaktioista mahdollisesti kannettavat verot kuluttajille pankkikustannusten tai muiden maksujen muodossa.

31. Nyt käsiteltävässä asiassa kaikki unionin kansalaiset saattoivat todellakin varmistua siitä, että komissio oli käynnistänyt rahoitusalan verotusta koskevan kuulemisen, jonka päättymispäivä oli 19.4.2011. Kuten komissio totesi ja oikeusasiamies voisi tarkistaa, *Sinun äänesi Euroopassa* -verkkosivustolla on unionin 23 virallisella kielellä luettelo kaikkien käynnistettyjen kuulemisten otsikoista, mukaan lukien tämän kantelun aihe. Koska kuulemisivuoli oli kuitenkin saatavilla vain näillä kolmella kielellä, vain EU:n kansalaiset, jotka ovat englantia, ranskaa tai saksaa, saivat lisätietoja esimerkiksi siitä, miten he voivat toimittaa vastauksensa. Koska kuulemisasiakirja laadittiin vain englanniksi, ainoastaan englantia puhuvat EU:n kansalaiset saattoivat tosiasiallisesti ottaa huomioon kuulemisen todellisen sisällön, sen perustelut, esiin tuodut ongelmat ja suunnitellut toimenpiteet.

32. Näin ollen on kiistatonta, että vain rajoitettu määrä EU:n kansalaisia voisi itse asiassa käyttää oikeuttaan ”*osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa*”, kuten SEU-sopimuksen 10 artiklan 3 kohdassa määrätään. Tämän seurauksena SEU-sopimuksen 11 artiklan 3 kohdassa edellytetyt *laajat kuulemiset* rajoituivat englanninkielisiin ”*asianomaisiin osapuoliin*”. Näin ollen ei-englantilaiset kansalaiset suljettiin *alun perin* tämän demokraattisen toiminnan ulkopuolelle.

33. Komissio totesi lausunnossaan saaneensa vastauksia muilla kielillä kuin englanniksi eli espanjaksi, ranskaksi, saksaksi ja portugaliaksi. Vaikka tällä toteamuksella ei nimenomaisesti vastata oikeusasiamiehen kysymyksen toiseen osaan (iv), jossa komissio on saanut vastauksia perustamissopimuksen kieliltä, se ei myöskään riitä osoittamaan, että yksittäiset kansalaiset todella osallistuivat kuulemiseen, vaikka sitä ei ole julkaistu heidän omalla kielellään.

34. Yhtäältä on mahdotonta määrittää, kuinka monta kansalaista todellisuudessa oli luopunut esittämästä kannanottoja, koska asiakirjaa ei ollut saatavilla heidän kielellään. Toisaalta oikeusasiamiehen oman tutkimuksen [22] mukaan yhteensä 16 kansalaista osallistui tähän kuulemiseen, joista 11 oli englanniksi (noin 70 prosenttia) ja loput ranskaksi tai saksaksi eli kielillä, joilla lisätietoja annettiin kuulemisten verkkosivulla. Mikään yleisöltä saaduista vastauksista ei näytä olevan muilla komission mainitsemilla kielillä. Lisäksi oikeusasiamies luki useita kannanottoja kuulemiseen ja pystyi varmistamaan, että osa vastaajista ilmaisi olevansa eri mieltä komission päätöksestä julkaista kuulemisasiakirja ainoastaan englanniksi.

35. Oikeusasiamiehen mukaan tämä osoittaa, että vaikka EU:n kansalaiset voivat osallistua

kuulemiseen tehokkaasti, kielellisiä rajoituksia pidetään edelleen eriarvoisena kohteluna niille, jotka eivät puhu komission kuulemista varten valitsemaa kieltä. Komissio on itsekin myöntänyt, että kielimuuri voi todellakin olla esteenä kansalaisten oikeudelle osallistua sen julkisiin kuulemisiin.

36. Edellä mainitussa asiassa *Kik* [23] annetun tuomion 82 kohdassa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (nykyinen unionin yleinen tuomioistuin) katsoi, että perustamissopimuksen kielen käyttöä koskevien viittausten ei voida katsoa osoittavan sellaista unionin oikeuden yleistä periaatetta, jonka mukaan jokaisella kansalaisella on oikeus saada kaikissa olosuhteissa hänen kielellään laadittu versio kaikesta, mikä saattaa vaikuttaa hänen etuihinsa [24]. Tästä seuraa, että voi olla tilanteita, joissa tätä oikeutta ei voida soveltaa. Niiden olisi kuitenkin oltava rajoitettuja ja perusteltuja joka kerta [25]. Toisin sanoen epäyhdenvertainen kohtelu on sallittua, jos se on perusteltu ja objektiivinen. Käsiteltävässä asiassa komissio on vedonnut a) kuulemisen tekniseen luonteeseen. ja b) sen kiireellisyys asiakirjan julkaisemisen perusteluina ainoastaan englanniksi. Näin ollen herää kysymys siitä, riittävätkö komission esittämät perustelut oikeuttamaan kielelliset rajoitukset esillä olevassa asiassa.

37. Kuulemisen teknisen luonteen osalta oikeusasiamies totesi, että komissio mainitsi tämän seikan kantelijalle 11. maaliskuuta 2011 päivätyssä vastauksessaan, mutta ei toistanut sitä lausunnossaan. Tämän vuoksi oikeusasiamies katsoi, että komissio hylkäsi tämän väitteen, eikä hän ottanut kantaa siihen.

38. Komissio viittasi lausunnossaan ”*käytettävissä oleviin resursseihin*”, jotka rajoittavat sen pyrkimyksiä parantaa monikielisyyttä julkisissa kuulemisissa. Oikeusasiamies ei katsonut, että nämä epämääräiset ehdot riittäisivät perustelemaan komission mahdollisia taloudellisia rajoitteita monikielisyyden periaatteen soveltamisessa käsiteltävässä asiassa.

39. Siltä osin kuin komissio vetosi kiireellisyysyihin tukeakseen kantaansa, oikeusasiamies katsoi, että tällaiset seikat eivät voi riittää siihen, että komissio voisi täysin sivuuttaa SEU 10 artiklan 3 kohdassa, luettuna yhdessä SEU 11 artiklan 3 kohdan kanssa, vahvistettuja osallistumis- ja avoimuustavoitteita, elleivät vaikeudet, joita sillä olisi ollut näiden määräysten täysimääräisestä täytäntöönpanosta, olleet ylitsepääsemättömiä. Oikeusasiamiehen mukaan näin ei ole näytetty toteen. Vaikka näin olisikin, komission syy olla kääntämättä mitään kieltä kuulemismenettelyn missään vaiheessa on joka tapauksessa selvästi suhteeton.

40. Vaikka asiakirjan julkaiseminen oli kiireellistä ja se oli saatettava päätökseen heti, kun englanninkielisestä tekstistä oli päästy yhteisymmärrykseen, väite, jota oikeusasiamies ei kiistänyt, komissio olisi voinut silti varmistaa, että muut kuin englanninkieliset kansalaiset voisivat osallistua siihen. Komissio olisi erityisesti voinut tarjota kansalaisille ainakin sen julkaisemisen jälkeen, mutta silti riittävän määräajan kuluessa, jotta he voivat lähettää vastauksia, ja kääntämään kuulemisasiakirjan olennaiset osat kaikille perustamissopimuksen kielille. Komissio olisi ainakin voinut toimittaa kuulemisen verkkosivustolla olevat perustiedot englanniksi, ranskaksi ja saksaksi kaikilla perustamissopimuksen kielillä. Toinen ratkaisu olisi ollut antaa kansalaisille pyynnöstä käännös.

41. Jos komissio olisi käyttänyt jotakin näistä keinoista, se olisi voinut välttää kuulemisen käynnistämisen viivästymisen, koska käännös olisi toimitettu *jälkikäteen*. Lisäksi pyydettyä käännökset olisivat vaatineet mahdollisimman vähän kustannuksia ja henkilöresursseja, koska ne olisi toimitettu vain niille kielille, joita varten pyyntö on esitetty. Komission mielestä näyttää siltä, että se ei olisi ottanut huomioon mitään näistä vaihtoehdoista. Vastauksena oikeusasiamiehen kysymyksen (ii) ensimmäiseen osaan komissio totesi päinvastoin, että "[C] loukkausta [ei] käännetty pyynnöstä " edellä mainittujen aikarajoitusten vuoksi. Valitettavasti komissio ei selvittänyt, kuten oikeusasiamies oli pyytänyt, onko se todellisuudessa saanut käännöspyyntöjä.

42. Oikeusasiamiehellä ei myöskään ollut epäilystäkään siitä, että asiakirjan julkaiseminen englanniksi suljettiin automaattisesti pois huomattavalta määrältä potentiaalisia osallistujia osallistumasta kuulemiseen, koska he eivät ymmärtäneet sitä. Tämä olisi voinut olla syrjivää. Oikeusasiamies totesi, että komissio ei lausunnossaan käsitellyt kantelijan väitettä tältä osin. Sen sijaan komissio tyytyi toteamaan, että maksuosuuksien välillä ei ollut kielellistä syrjintää. Kantelun kohteena ei kuitenkaan ollut kannanottojen väitetty syrjintä vaan mahdollisten osallistujien syrjintä kuulemisprosessin hyvin varhaisessa vaiheessa.

43. Oikeusasiamies katsoo, että edellä mainittu soveltamisala osoittaa, että komissio i) rajoitti perusteettomasti ja ii) suhteettomasti muiden kuin englanninkielisten kansalaisten oikeutta tulla kuulluksi. Kyseessä oli hallinnollinen epäkohta.

44. Koska tämän kantelun tutkinta oli saatu päätökseen, oikeusasiamies ei voinut enää etsiä ratkaisua, joka olisi poistanut edellä mainitun hallinnollisen epäkohdan ja olisi täyttänyt kantelijan oikeusasiamiehen ohjesäännön [26] 3 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Koska tarkasteltavana olevan kantelun taustalla olevalla yleisellä kysymyksellä oli kuitenkin selkeitä yleisiä vaikutuksia ja koska se voitaisiin korjata tulevaisuudessa, oikeusasiamies esitti jäljempänä esitetyn ensimmäisen suositusluonnoksen.

b) Kuulemismenettelyissä noudatettavan yleisen kielikäytännön osalta

45. Oikeusasiamies muistutti aluksi, että Lissabonin sopimuksella vahvistetaan kansalaisten ja järjestöjen oikeutta osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa [27]. Lisäksi se edellyttää, että unionin toimielimet käyvät avointa, läpinäkyvää ja säännöllistä vuoropuhelua etujärjestöjen ja kansalaisyhteiskunnan kanssa. *Säännöllisen vuoropuhelun* käyminen edellyttää oikeusasiamiehen mielestä aitoa keskustelua politiikasta kansalaisyhteiskunnan kanssa. Ensimmäinen askel tässä tarkoituksessa on tiedottaminen ja kuuleminen mahdollisista aloitteista. Juuri tässä vaiheessa komissiota kehoitetaan ottamaan keskeinen rooli julkisten kuulemistensa kautta.

46. On sanomattakin selvää, että monikielisyys on samalla keino, jonka avulla komissio voi ottaa mahdollisimman monet kansalaiset mukaan julkisiin kuulemisiinsa, ja takeena siitä, että

kansalaisyhteiskunta kokonaisuudessaan voi valvoa unionin toiminnan johdonmukaisuutta ja avoimuutta.

47. Vaikka komissio ei antanut selkeää ja täsmällistä vastausta oikeusasiamiehen tutkimukseen sisältyneeseen väitteeseen, oikeusasiamies päätteli komission lausunnon yleisestä sisällöstä, että sen mielestä monikielisuuden periaatetta sovelletaan julkisissa kuulemisissa riippuen *käytettävissä olevista resursseista ja aikarajoitteista*. Komission lausunnon sisältö tai oikeusasiamiehen tämän tutkimuksen aikana analysoimat julkiset kuulemiset eivät kuitenkaan selitä i) olosuhteita, joissa näitä väitettyjä poikkeuksia voidaan soveltaa; ja mikä tärkeintä, ii) kansalaisille annettavat takeet.

48. Oikeusasiamies katsoi ensinnäkin, että komission lausunto, jonka mukaan kuulemista koskevassa tiedonannossa a) *otetaan riittävästi huomioon sekä tasa-arvo- ja suhteellisuusperiaatteet että Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 10 artiklan 3 kohta ja 11 artiklan 3 kohta*, ja b) ei edellytä kuulemisasiakirjojen julkaisemista kaikilla perussopimuksen kielillä, on täysin pettymys.

49. Yhtäältä on vaikea ymmärtää, miten edellä mainittuja periaatteita ja artikloja voidaan pitää noudatettavina sellaisen kysymyksen yhteydessä, jota ei edes mainita tiedonannossa.

50. Toisaalta se, että tiedonantoon ei sisälly säännöksiä, jotka koskevat julkisissa kuulemisissa käytettäviä kieliä, ei tee asiaa tarpeettomaksi. Tästä seuraa pikemminkin se, että kuulemismenettelyn olennaisia näkökohtia ei oteta asianmukaisesti huomioon kyseisessä tiedonannossa, vaikka niiden pitäisikin olla.

51. Toiseksi oikeusasiamies voisi varmistaa, että ”*Sinun äänesi Euroopassa*” -portaali, joka on ”*Euroopan komission keskitetty yhteyspiste*” monenlaisiin kuulemisiin, keskusteluihin ja muihin välineisiin, joiden avulla kansalaiset voivat ”*ottaa aktiivisen roolin EU:n poliittisessa päätöksenteossa*”, ei sisällä täydellisiä selityksiä siitä, miksi kuulemisasiakirjoja ei ole saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä.

52. Vaikka on totta, että kotisivulla on osio, jonka otsikko on ”[Miksi jotkin tiedot eivät ole minun kielelläni? \[Linkki\]](#)”, ainoassa viittauksessa kuulemisiin todetaan, että ”*erityiselle yleisölle suunnattuja kuulemisasiakirjoja ei välttämättä julkaista kaikilla kielillä. Vastaukset ovat kuitenkin hyväksyttäviä kaikilla EU:n kielillä, ellei kuulemisasiakirjoissa nimenomaisesti toisin mainita.*” Muut selitykset, jotka ovat saatavilla Europa-portaalia koskeviin usein kysyttyihin kysymyksiin [28] liittyvän linkin kautta, ovat yleisiä, ja niissä viitataan pääasiassa kyseisen verkkosivuston tietojen kieleen. Kuulemisista ei kuitenkaan anneta erityisiä tietoja.

53. Oikeusasiamies epäili näin ollen, onko komissiolla selkeä kielipolitiikka julkisten kuulemisten osalta. Tätä epäilystä vahvistivat kantelijan oikeusasiamiehelle lähettämässä kirjeenvaihdossa esittämät kuulemisesimerkit. Näistä esimerkeistä käy ilmi, että komissio käyttää julkisissa kuulemisissaan erilaisia kieliyhdistelmiä, jotka eivät välttämättä ole ennakoitavissa.

54. Vaikka kuulemisen aihe (eli otsikko) on aina saatavilla kaikilla EU:n kielillä *Sinun äänesi Euroopassa -sivustolla* , vain yksi kantelijan 11:stä kuulemissivusta on saatavilla kaikilla perussopimuksen kielillä (eli yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä). Loput kolme on saatavilla englanniksi, ranskaksi ja saksaksi (eli kuulemiset arvonlisäveron tulevaisuudesta, työntekijöiden vapaasta liikkuvuudesta ja ammattipätevyydestä) ja seitsemän vain englanniksi. Tämä tilanne ei selvästikään vastaa oikeusasiamiehen vakiintunutta kantaa [29] , jonka mukaan hyvä hallinto edellyttää mahdollisuuksien mukaan, että EU:n toimielimet, elimet ja laitokset antavat kansalaisille tietoa omilla kielillään.

55. Lisäksi ei ole selvää, julkaistaanko vain kohdennetut kuulemiset rajoitetulla määrällä EU:n kieliä, kuten *Sinun äänesi Euroopassa -portaalissa* todetaan. Esimerkiksi työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskeva kuulemisasiakirja oli saatavilla vain englanniksi, vaikka se koski EU:n kansalaisuuden perustavanlaatuisia näkökohtaa, mikä vaikuttaa luonnostaan kaikkiin EU:n kansalaisiin. Vastaavasti muovikassien käytön vähentämistä koskeva kuuleminen, joka oli suunnattu erityisesti ” yleisöön ” ja johon oli ilmeistä, että monet kansalaiset osallistuisivat kyseessä olevan ” *maalaisjärkeä* ” koskevan aiheen vuoksi, julkaistiin vain englanniksi. Sama tapahtui pienistä ja keskiuurista yrityksistä järjestetyssä kuulemisessa, kun taas laajakaistaverkkojen julkista rahoitusta koskeva kuulemisasiakirja, jonka kohderyhmänä olivat ” *kaltavaltiot, viranomaiset, sähköisen viestinnän operaattorit ja laajakaistaverkkojen sijoittajat* ” , julkaistiin kaikilla EU:n kielillä.

56. Oikeusasiamies totesi näin ollen, että kriteerit, joita komissio käyttää vähentääkseen niiden EU:n kielten määrää, joilla se julkaisee julkiset kuulemiset, eivät ole selkeitä.

57. Tästä seuraa, että komission julkista kuulemista koskevan politiikan osalta SEU 10 artiklan 3 kohdassa ja 11 artiklan 3 kohdassa vahvistetut poikkeukset, jotka koskevat kansalaisten demokraattista osallistumista päätöksentekoon ja komission laajaa kuulemista, eivät olleet objektiivisia, perusteltuja ja oikeasuhteisia. Kyseessä oli hallinnollinen epäkohta.

58. Koska komission tehtävänä on lopettaa oikeusasiamiehen havaitsema hallinnollinen epäkohta, joka vaikuttaa yleisesti kansalaisiin, oikeusasiamies esitti jäljempänä esitetyn toisen suositusluonnoksen.

Oikeusasiamiehen suositusluonnokset olivat seuraavat:

” 1. Komission olisi periaatteessa julkaistava kuulemisasiakirjansa kaikilla unionin virallisilla kielillä tai toimitettava kansalaisille pyynnöstä käännös. Tässä yhteydessä komission olisi otettava huomioon, että Lissabonin sopimuksessa korostetaan erityisesti kansalaisyhteiskunnan oikeutta osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa.

2. Lisäksi komission olisi julkisissa kuulemisissa laadittava selkeät, objektiiviset ja kohtuulliset suuntaviivat perussopimuksen kielten käytöstä pitäen mielessä, että kaikkien SEU-sopimuksen 10 artiklan 3 kohdassa ja 11 artiklan 3 kohdassa vahvistettujen rajoitusten, jotka koskevat kansalaisten demokraattista osallistumista päätöksentekoprosessiin ja komission laajaa kuulemista, on oltava perusteltuja ja oikeasuhteisia. Näiden suuntaviivojen olisi oltava julkisia ja

helposti saatavilla. Komissio voisi sisällyttää ne erinomaisiin yleisiin periaatteisiinsa ja vähimmäisvaatimuksiinsa, jotka koskevat sidosryhmien kuulemista, tai ainakin Sinun äänesi Euroopassa -verkkosivustolla. ”

Oikeusasiamiehelle tämän suositusluonnoksen jälkeen toimitetut perustelut

Komission yksityiskohtainen lausunto

59. Suositusluonnoksia koskevassa yksityiskohtaisessa lausunnossaan komissio totesi, että sen on asetettava käännöstoimintansa etusijalle, kun otetaan huomioon sen eri toimien merkitys ja kiireellisyys sekä käytettävissä olevat talousarvio- ja henkilöstöresurssit. Käännösbudjetti on jäädytetty ja todennäköisesti pysyy sellaisena. Kun oikeudelliset velvoitteet, kuten säädöstekstien kääntäminen, on täytetty, komissio asettaa käännöstoimintansa etusijalle kilpailevien tarpeiden joukossa, jotta käytettävissä olevia resursseja voidaan hyödyntää parhaalla mahdollisella tavalla. Vaikka perustamissopimuksissa ja Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevassa asetuksessa (EY) N:o 1/1958 [30] ei aseteta oikeudellista velvoitetta kääntää kaikki julkiset asiakirjat, komissio teki poliittisen valinnan lisätä avoimuutta ja tehostaa poliittista päätöksentekoa kääntämällä ” *suuret osat työstään lainsäädäntöalan yläpuolelle ja sen ulkopuolelle* ”.

60. Julkisia kuulemisia koskevassa komission tiedonannossa erotetaan toisistaan komission ennen lainsäädäntöehdotuksen hyväksymistä käynnistämät kuulemiset ja perussopimusten mukainen virallinen ja pakollinen päätöksentekoprosessi. Unionin tuomioistuin on itse todennut, ettei ole olemassa unionin oikeuden yleistä periaatetta, jonka mukaan jokaisella kansalaisella olisi kaikissa olosuhteissa oltava versio kaikista asiakirjoista, jotka voivat vaikuttaa häneen. Kuulemisen julkaiseminen ei myöskään merkitse asetuksen (EY) N:o 1/1958 3 artiklassa tarkoitetun asiakirjan *lähettämistä* kansalaisille. Kansalaisilla on kuitenkin oikeus esittää kannanottonsa millä tahansa virallisella kielellä.

61. Vastaava tilanne ilmenee komission verkkosivustolla julkaistujen tietojen yhteydessä. Komissio pyrkii asettamaan tällaiset tiedot saataville mahdollisimman monella kielellä ja löytämään tasapainon tällaisten käännösten kustannusten ja hyötyjen välillä, sillä niiden toimittaminen ylittää sen oikeudelliset velvoitteet. Kielen valinta riippuu useista tekijöistä, kuten tiedon luonteesta, kiireellisyydestä, merkityksellisyydestä ja kohdeyleisöstä. Julkisista kuulemisista annetussa komission tiedonannossa todetaan jo, että kuulemisessa käytetyn menetelmän ja laajuuden olisi oltava oikeassa suhteessa sen vaikutuksiin ja erityisiin rajoituksiin.

62. Mitä tulee oikeusasiamiehen ehdotukseen toimittaa pyydettyä käännöksiä, komissio katsoi, että ei olisi tehokasta tai taloudellista kääntää laajalle yleisölle suunnattuja kuulemisiasiakirjoja yhden kansalaisen pyynnöstä. Lisäksi tämä merkitsisi sitä, että jokin tietty kieli asetetaan etusijalle toiseen nähden. Kielivalinta kuuluu toimielimelle, ja se tehdään useiden

kuulemiseen liittyvien tekijöiden perusteella. Se ei voi riippua yksittäisistä pyynnöistä. Lisäksi komissio valmistelee uutta konekäännöspalvelua, joka voisi vuoden 2013 lopusta alkaen edistää komission kansalaisille ja jäsenvaltioille tarjoamia tai tukemia palveluja.

63. Kaiken kaikkiaan komissio katsoi, että sen nykyinen käännöspolitiikka ei millään tavoin rajoita perussopimukseen perustuvaa kansalaisten oikeutta osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa. Kansalaisilla on yhtäläiset mahdollisuudet osallistua päätöksentekoprosessiin, koska komission ehdotukset julkaistaan Euroopan unionin virallisessa lehdessä kaikilla virallisilla kielillä. Sisäiset valmisteluasiakirjat toimitetaan Euroopan parlamenteille ja kansallisille parlamenteille komission käyttämällä kielellä. Laajojen kuulemisten osalta SEU-sopimuksessa viitataan ”*asianomaisiin osapuoliin*”, mikä on tarkoituksellisesti rajoittava ilmaus, jonka ansiosta komissio ei voi osoittaa kaikkia kuulemisiaan kaikille kansalaisille. Lopuksi on todettava, että avoimuus, joka koskee yleisön oikeutta tutustua asiakirjoihin, toimii samalla tavalla, eli oikeus tutustua pyydettyjen asiakirjojen olemassa oleviin kieliversioihin on aina annettu.

64. Komissio pani kuitenkin merkille oikeusasiamiehen huomautukset, jotka koskivat epäjohtonmukaisuuksia virallisten kielten käytössä sen julkisissa kuulemisissa. Tilanteen korjaamiseksi komissio sitoutui pyrkimään johtonmukaisempaan kielipolitiikkaan kääntämistä koskevassa tiedonannossa [31] vahvistettujen painopisteiden mukaisesti.

Kantelijan huomautukset

65. Huomautuksissaan komission yksityiskohtaisesta lausunnosta kantelija muistutti SEU-sopimuksen 9 artiklan [32] artiklassa, 10 artiklan 3 kohdassa ja 11 artiklan 3 kohdassa vahvistetuista demokratian periaatteista ja totesi, että pelkät taloudelliset syyt eivät oikeuta komissiota poikkeamaan niistä. Jos ongelma on raha, komissio voisi harkita mahdollisten tarpeettomien kustannusten poistamista.

Oikeusasiamiehen arvio hänen suositusluonnostensa jälkeen

66. Oikeusasiamies on lukenut huolellisesti komission yksityiskohtaisen lausunnon, mutta se ei ole vakuuttunut väitteistään. Oikeusasiamies on komission kanssa samaa mieltä siitä, että lainsäädäntöehdotusten julkaiseminen kaikilla kielillä on tarpeen, jotta kansalaiset voivat käyttää *oikeuttaan osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa* (SEU-sopimuksen 10 artiklan 3 kohta). Oikeusasiamies ei kuitenkaan voi hyväksyä sitä, että tällainen julkaiseminen riittää takaamaan tämän oikeuden. Sitä vastoin juuri edellisessä vaiheessa eli silloin, kun komission mielipidettä ei ole vielä tehty eikä sen ehdotuksia ole vielä hyväksytty sellaisenaan, kansalaisia olisi kehotettava osallistumaan ja ilmaisemaan näkemyksensä tulevasta lainsäädännöstä ja näin ollen vaikuttamaan päätöksentekoon EU:ssa. EU:n lainsäädännön ja sen EU:n kansalaisille myöntämien oikeuksien ei ole tarkoitus jäädä kuolleeksi kirjaimiksi. On vaikea kuvitella, miten kansalaiset voisivat todella nauttia perustamissopimuksessa taatusta oikeudesta ja vaikuttaa suoraan unionin asioihin, jos he ovat tietoisia komission kannasta vasta sen jälkeen, kun se on

vahvistettu ja muodollinen lainsäädäntöprosessi on alkanut. Tämä voi jossain määrin olla mahdollista hyvin resursseilla toimiville edunvalvontajärjestöille, jotka edustavat tiettyjä eturyhmiä, mutta eivät suurimmalle osalle tavallisista kansalaisista.

67. Oikeusasiamies ei myöskään ole vakuuttunut komission viittauksista oikeudellisiin velvoitteisiinsa tässä yhteydessä. Oikeusasiamies myöntää, että SEU-sopimuksen 11 artiklan 3 kohdassa viitataan ”asianomaisten osapuolten” kuulemiseen ja että joissakin yhteyksissä tämä ilmaus viittaa pikemminkin tiettyihin ryhmiin kuin kaikkiin kansalaisiin. Kuten oikeusasiamiehen suositusluonnoksessa (ks. edellä 55 kohta) todetaan, joissakin julkisissa kuulemisissa ”asianomaiset osapuolet” ovat komission mukaan yleensä Euroopan kansalaisia. Jopa tällaiset kuulemiset julkaistaan joskus vain yhdellä virallisella kielellä tai vain muutamalla virallisella kielellä.

68. Oikeusasiamies katsoo lisäksi, että 11 artiklan 3 kohdan erityisvaatimuksia ei pitäisi tulkita siten, että niillä rajoitettaisiin SEU-sopimuksen II osaston yleisempiä määräyksiä, erityisesti 9 artiklaa, 10 artiklan 3 kohtaa ja 11 artiklan 1 kohtaa, joissa ilmaistaan selvästi aikomus edistää demokratiaa ja kansalaisten osallistumista unionin asioihin. Komission velvollisuus antaa kaikille kansalaisille mahdollisuus tiedottaa itse julkisten kuulemistensa aiheista perustuu siten suoraan demokratian periaatteisiin, joihin unioni perustuu.

69. Tästä näkökulmasta tarkasteltuna resurssi- ja budjettirajoitteet eivät myöskään voi oikeuttaa *järjestelmällisesti* sitä, että kansalaiset itse maksavat käännettävistä kuulemisasiakirjoista, jos he haluavat osallistua unionin demokraattiseen toimintaan komission julkisten kuulemisten kautta. Näin ollen oikeusasiamies pitää kiinni suositusluonnoksessa esittämästään näkemyksestä, jonka mukaan ” **komission olisi varmistettava, että kaikki Euroopan kansalaiset ymmärtävät sen julkiset kuulemiset, jotka olisi periaatteessa julkaistava kaikilla virallisilla kielillä** ”.

70. Edellä esitetyn perusteella oikeusasiamies pahoittelee, että komissio ei ole i) osoittanut todellista halukkuutta varmistaa, että kaikki **Euroopan kansalaiset ymmärtävät sen julkiset kuulemiset, jotka olisi periaatteessa julkaistava kaikilla perustamissopimuksen kielillä**, eikä ii) esittänyt kuulemismenettelyissään vakuuttavia ja hyväksyttäviä perusteluja perustamissopimuksen kielten käytön rajoittamiselle. Näin ollen komissio jatkaa oikeusasiamiehen suositusluonnoksen 43 ja 57 kohdassa yksilöityjä hallinnollisia epäkohtia.

71. Koska kansalaisten oikeus osallistua Euroopan unionin asioihin on olennainen osa unionin demokraattista toimintaa, sen avoimuutta ja läpinäkyvyyttä ja viime kädessä unionin kansalaisuutta sinänsä, oikeusasiamies olisi katsonut, että käsiteltävänä oleva asia ansaitsee erityiskertomuksen Euroopan parlamentille perussäännön 3 artiklan 6 kohdan mukaisesti [33]. Oikeusasiamies panee kuitenkin merkille, että Euroopan parlamentti antoi 14. kesäkuuta 2012 päätöslauselman julkisista kuulemisista ja niiden saatavuudesta kaikilla EU:n kielillä [34], jonka 2 kohta ”[u] kehottaa komissiota varmistamaan, että jokaisen EU:n kansalaisen oikeutta kääntyä EU:n toimielinten puoleen millä tahansa EU:n virallisella kielellä kunnioitetaan ja pannaan täytäntöön varmistamalla, että julkiset kuulemiset ovat saatavilla kaikilla EU:n virallisilla kielillä, että kaikkia kuulemisia kohdellaan yhdenvertaisesti ja että kuulemisten välillä ei esiinny

kielellistä syrjintää. ” Parlamentti on antanut äskettäin päätöslauselman, joka kattaa oikeusasiamiehen komissiolle antamien suositusluonnosten soveltamisalan. Tässä tilanteessa erityiskertomus vaikuttaa tarpeettomalta.

74. Oikeusasiamies päättää näin ollen tämän kantelun tutkintansa jäljempänä esitetyllä kriittisellä huomautuksella.

B. Oikeusasiamiehen kriittinen huomautus

Oikeusasiamies päättää kantelua koskevan tutkimuksensa seuraavalla kriittisellä huomautuksella:

Komission olisi varmistettava, että kaikki Euroopan kansalaiset ymmärtävät sen julkiset kuulemiset, jotka olisi periaatteessa julkaistava kaikilla virallisilla kielillä. Sen epäonnistuminen on hallinnollinen epäkohta.

Tästä päätöksestä ilmoitetaan kantelijalle ja komissiolle. Oikeusasiamies lähettää myös jäljennöksen päätöksestä Euroopan parlamentin puhemiehelle, jotta parlamentti voi ottaa sen huomioon käsitellessään komission vastausta 14. kesäkuuta 2012 antamaansa päätöslauselmaan. Hän ilmoittaa parlamentille myös komission toimista kriittisen huomautuksen johdosta.

P. Nikiforos Diamandouros

Tehty Strasbourgissa 4 päivänä lokakuuta 2012

[1] Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle, Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle ja alueiden komitealle finanssialan verotuksesta (COM/2010/549), saatavilla osoitteessa

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/com_2010_0549_en.pdf

[Linkki]

[2]

http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/consultations/tax/2011_02_financial_sector_taxation_en.htm

[Linkki]

[3]

http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/common/consultations/tax/financial_sector/consultation_en.htm

[Linkki]

Jokaisella kansalaisella on oikeus osallistua demokratian toteuttamiseen unionissa. Päätökset on tehtävä mahdollisimman avoimesti ja mahdollisimman lähellä kansalaisia. ”

[5] ” Euroopan komissio kuulee laajasti asianomaisia osapuolia varmistaakseen, että unionin toimet ovat johdonmukaisia ja avoimia. ”

[6] Euroopan komission 30. toukokuuta 2007 antama selvitys hallinnosta ja hallinnosta:
http://ec.europa.eu/atwork/synthesis/doc/governance_statement_en.pdf [Linkki]

[7] Vihreä kirja alv:n tulevaisuudesta – Kohti yksinkertaisempaa, vankempaa ja tehokkaampaa alv-järjestelmää, saatavilla osoitteessa
http://ec.europa.eu/taxation_customs/common/consultations/tax/2010_11_future_vat_en.html
[Linkki]

[8] http://ec.europa.eu/competition/consultations/2011_broadband_guidelines/index_en.html
[Linkki]

[9] http://ec.europa.eu/news/business/110427_en.html [Linkki]

[10] http://ec.europa.eu/competition/consultations/2011_merger_best_practices/index_en.html
[Linkki]

[11] Kuuleminen vaihtoehtoista muovisten kantokassien käytön vähentämiseksi ja vaihtoehtoista, joilla parannetaan pakkauksista ja pakkausjätteistä annetun direktiivin 94/62/EY biohajoavuutta koskevia vaatimuksia ja biohajoavien pakkaustuotteiden näkyvyyttä kuluttajille. Saatavilla osoitteessa: http://ec.europa.eu/environment/consultations/plasticbags_en.html
[Linkki]

[12] Julkinen kuuleminen: Small Business, Big World – Uusi kumppanuus auttaa pk-yrityksiä tarttumaan globaaleihin mahdollisuuksiin. Saatavilla osoitteessa:
http://ec.europa.eu/enterprise/policies/international/listening-stakeholders/public-consultation-sme-support/index_en.html
[Linkki]

[13] http://ec.europa.eu/fisheries/partners/consultations/fishing_opportunities/index_en.html
[Linkki]

[14] Valtiontukivelvoitteiden muuttamista koskeva kuuleminen, saatavilla osoitteessa
http://ec.europa.eu/competition/consultations/2011_reporting_obligations/index_en.html [Linkki]

[15] Kuuleminen EU:n aloitteista työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevien EU:n sääntöjen täytäntöönpanemiseksi, saatavilla osoitteessa
<http://ec.europa.eu/social/main.jsp?catId=699&consultId=8&visib=0&furtherConsult=yes&langId=en>
[Linkki]

[16] http://ec.europa.eu/competition/consultations/2011_state_aid_films/index_en.html [Linkki]

[17] Neuvottelut: Ammattipätevyyden tunnustamista koskevan direktiivin nykyaikaistaminen, saatavilla osoitteessa

http://ec.europa.eu/internal_market/consultations/2011/professional_qualifications_directive
[Linkki]

[18] Komission käyttämät kielet olivat seuraavat: I) ilmoitus englanniksi, kuulemisasiakirja kaikilla EU:n kielillä; II) ilmoitus- ja kuulemisasiakirja kaikilla EU:n kielillä; III) ilmoitus- ja kuulemisasiakirja englanniksi; IV) ilmoitus- ja kuulemisasiakirja englanniksi; v) ilmoitus- ja kuulemisasiakirja englanniksi; (VI) ilmoitus englanniksi, kuulemisasiakirja kaikilla EU:n kielillä; (VII) ilmoitus englanniksi, kuulemisasiakirja kaikilla EU:n kielillä; VIII) ilmoitus englanniksi, ranskaksi ja saksaksi, kuulemisasiakirja englanniksi; IX) ilmoitus englanniksi, kuulemisasiakirja kaikilla EU:n kielillä; x) ilmoitus englanniksi, ranskaksi ja saksaksi, kuulemisasiakirja kaikilla EU:n kielillä.

[19] Komission tiedonanto: Kohti tiiviimpää kuulemis- ja vuoropuhelukulttuuria- Yleiset periaatteet ja vähimmäisvaatimukset, joita komissio soveltaa asianomaisten osapuolten kuulemiseen (KOM(2002) 704), 11.12.2002.

[20] http://ec.europa.eu/yourvoice/consultations/2011/index_en.html [Linkki]

[21] Ks. Euroopan oikeusasiamiehen päätös kantelusta 871/2006/(BB)MHZ, kohta 2.9.

[22] http://circa.europa.eu/Public/irc/taxud/consultation_taxation/library [Linkki]

[23] Asia T-120/99, *Kik v. SMHV, tuomio* 20.9.2001 (Kok. 2001, s. II-2235, 64 kohta).
Yhteisöjen tuomioistuin pysytti tämän tuomion muutoksenhaun yhteydessä: Asia C-361/01, *Kik v. SMHV*, Kok. 2003, s. I-8283, 83 kohta.

[24] Unionin yleinen tuomioistuin toisti tämän näkemyksen viimeisimmissä asioissa T-205/07, *Italia v. komissio*, 3.2.2011 antamassaan tuomiossa (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 50 kohta) ja yhdistetyissä asioissa T-156/07 ja T-232/07, *Espanja v. komissio*, 13.9.2010 antamassaan tuomiossa (ei vielä julkaistu oikeustapauskokoelmassa, 53 kohta). ”...ainsi qu’il a déjà été jugé par la Cour, les nombreuses références dans le traité CE à l’emploi des langues ne peuvent être considérées comme étant la manifestation d’un principe général de droit communautaire assurant à chaque citoyen le droit à que tout Näytä tarkat tiedot ce qui serait herkkä d’affecter ses intérêts soit rédigé dans sa langue en toutes circonstances.”

[25] Julkisasiamies Poiares Maduron ratkaisuehdotus asiassa C-160/03, 38 kohta.

[26] ” Oikeusasiamies etsii mahdollisuuksien mukaan asianomaisen toimielimen tai elimen kanssa ratkaisua hallinnollisen epäkohdan poistamiseksi ja kantelun tyydyttämiseksi.”

[27] Tästä aiheesta ks. oikeusasiamiehen esitys Brysselissä 23. toukokuuta 2011 pidetyssä

Euroopan politiikkakeskuksen aamiaispoliittikkaa koskevassa selvityksessä. Saatavilla osoitteessa: <http://www.ombudsman.europa.eu> [Linkki]

[28] http://europa.eu/abouteuropa/faq/index_en.html [Linkki]

[29] Ks. oikeusasiamiehen päätökset asioissa 939/99/ME, 1146/2001/IP ja hänen erityiskertomuksensa Euroopan parlamentille Euroopan unionin neuvostolle asiassa 1487/2005/GG annetun suositusluonnoksen johdosta, kaikki saatavilla osoitteessa www.ombudsman.europa.eu.

[30] Asetus N:o 1 Euroopan talousyhteisössä käytettäviä kieliä koskevista järjestelyistä, EYVL 17, 6.10.1958, s. 385.

[31] Tiedonanto komissiolle: Käännös komissiossa – Vastaus vuoden 2007 ja sen jälkeisiin haasteisiin (SEC(2006)1489).

[32] ” *Unioni noudattaa kaikessa toiminnassaan kansalaistensa yhdenvertaisuuden periaatetta, joka saa toimielintensä, elintensä ja laitostensa yhdenvertaisen huomion – –.* ”

[33] Euroopan parlamentin päätös, tehty 9 päivänä maaliskuuta 1994, oikeusasiamiehen ohjesäännöstä ja hänen tehtäviensä hoitamista koskevista yleisistä ehdoista (94/262/EHTY, EY, Euratom), EYVL 1994, L 113, s. 15. Direktiivin 3 artiklan 6 kohdassa säädetään seuraavaa: ” *Jos oikeusasiamies havaitsee hallinnollisen epäkohdan, hän ilmoittaa asiasta asianomaiselle toimielimelle tai elimelle ja tekee tarvittaessa suositusluonnokset. Toimielin tai elin, jolle asia on ilmoitettu, toimittaa oikeusasiamiehelle yksityiskohtaisen lausunnon kolmen kuukauden kuluessa.* ”

[34] Euroopan parlamentin päätöslauselma 14. kesäkuuta 2012 julkisista kuulemisista ja niiden saatavuudesta kaikilla EU:n kielillä (2012/2676(RSP))

<http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?type=TA&reference=P7-TA-2012-0256&language=EN> [Linkki]